

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte. (Indførelse af statslån m.v.).

(Lovforslag nr. L 155. Fremsat 12/3 82. Første behandling 24/3 82. Betænkning 19/5 82).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Hans Jørgen Jensen (S):

Da dette forslag var til første behandling, var der en meget stor og positiv vilje til stede blandt alle folketingets partier til at støtte ungdommen og den uddannelsesstøttelovgivning, der var lagt frem. Ved den lejlighed gav både jeg og de andre ordførere udtryk for, at dette var første trin på vejen til at udbygge en reform på dette område, netop fordi man kan sige, at med de lån, som man kunne få i banker og sparekasser, og med den rentepolitik, der efterhånden var skabt her i samfundet, var tingene kommet ud af proportion, og man måtte finde nogle mere hensigtsmæssige løsninger. Dette skulle bl. a. gøres ved denne lovgivning og også ved loven om gældssanering. Vi sagde fra vores side, at det var, hvad der var økonomisk realistisk i indeværende år, og også hvad der, kan man sige, rent teknisk var mulighed for

at få igennem, sådan at ordningen kunne træde i kraft allerede den 1. august i år.

Derfor kan jeg sige, at det forbavser i hvert fald socialdemokratiet, at venstre og de konservative nu stiller de ændringsforslag, som man her stiller. Disse ændringsforslag indebærer i virkeligheden efter deres indhold og efter deres karakter, at det bliver de bedrestillede forældres børn, som vil få glæde af dem.

Der må efter vores opfattelse først gennemføres en skattereform, som kommer til at betyde, at rentefradragene ikke i sig selv kan betyde, at børn af folk, der har en stor indtægt, vil være i stand til at få støtte. Alene af den grund kan vi fra socialdemokratiets side ikke være med til at støtte dette forslag. Vi forstår ærligt talt heller ikke, at det konservative folkeparti og venstre vil være med til en sådan skævvridning, som der ville være tale om, af uddannelsesstøtten på dette område. Vi kan fra socialdemokratiets side ikke medvirke til de ændringsforslag, der er lagt frem her, og vil stemme imod dem.

Man taler jo fra venstres og de konservatives side altid så meget om ansvarlighed, og at man skal prøve på at finde en fornuftig balance. Derfor synes jeg, at dette forslag, som jo vil koste over 300 mill. kr., er ret så interessant. Det er interessant, at venstre og det konservative folkeparti uden at anvise veje til dækning på dette område – i hvert fald har vi ikke hørt noget om det for nærværende – kan stille et sådant forslag.

Jeg vil gerne slutte af med at sige, at vi fra socialdemokratiets side har sagt – og det vil jeg gerne understrege – at det er første trin på vejen til en reform. Der vil allerede til næste år være mulighed for at gå i gang med realistiske forhandlinger, hvor man kan se på dette spørgsmål om forældreafhængigheden. Vi kan også se på spørgsmålet om rentens størrelse, om den skal have en tak nedad, sådan at man i virkeligheden kan sige, at man i takt med de økonomiske muligheder gennemfører en fornuftig – og jeg kan godt sige tiltrængt – reform på dette område.

Vi må altså afvise ændringsforslagene, men jeg synes i høj grad, at vi gør det med en række positive bemærkninger, som i virkeligheden betyder, at vi til næste år vender tilbage med nye initiativer på dette område.

Tørnæs (V):

[Tørnæs]

Allerede ved første behandling af lovforslaget redegjorde vi for, at vi syntes, det ikke var noget godt lovforslag, at det langt fra var tilstrækkeligt, og især, at det ikke tilgodeså nogle af de synspunkter, som vi mener det må være rigtigt at få fremmet, nemlig at man får reduceret og endeligt afskaffet forældreafhængigheden. Det mener vi er rigtigt ud fra den betragtning, at når den uddannelsessøgende er fyldt 18 år, så må spørgsmålet om hans eller hendes uddannelsesforløb være et anliggende mellem den uddannelsessøgende selv og samfundet som sådant.

Jeg synes, det er noget flot, når man fra socialdemokratiets ordførers side påstår, at det, man her gør, blot er at varetage interesserne for de bedrestillede forældres børn. Man har skam ved indførelsen af socialindkomsten sørget for, at det ikke forholder sig sådan. Man kan sagtens udsættes for, at også forældre, der ikke nødvendigvis har en stor indtjening, er afskåret fra, at deres børn kan få stipendier – og dermed også de rentelette statslån, som der her er tale om.

Den socialdemokratiske ordfører taler så smukt om ansvarligheden hos venstre. Ingen skal være i tvivl om, at den er der stadig væk. Jeg vil da gerne høre, om det er et kardinalpunkt for socialdemokratiet, at vi skal finde de penge andre steder inden for uddannelsesområdet, nu vel, så lad os se på det. Vi gjorde ved førstebehandlingen rede for, at vi bestemt ikke finder, at alle de uddannelsesprojekter, der sættes op, er rigtige. Vi kunne også godt tænke os en anden afvejning i det hele taget af forholdet mellem stipendier og de rentelette lån. Det har der ikke været mulighed for at opnå nogen velvilje over for fra socialdemokratiets side. Vi har derfor stillet de ændringsforslag, som vi har, og som skulle betyde en lettelse for dem, der er inde under forældreafhængigheden.

Jeg skal anbefale, at man stemmer for disse ændringsforslag.

Eva Møller (KF):

Jeg vil gerne indledningsvis sige til den socialdemokratiske ordfører, hr. Hans Jørgen Jensen, at jeg måske nok synes, det er lidt af en overfortolkning at tale om, at det konservative folkeparti modtog dette lovforslag positivt ved førstebehandlingen. Vi havde, og det gav jeg også udtryk for dengang, hellere

set en reform af uddannelsesstøtten på en anden måde. Det, vi først og fremmest havde ønsket, var at gøre noget ved forældreafhængigheden. Vi finder, det er urimeligt, at man helt indtil sit 22. år skal være afhængig af sine forældres indtægt, og vi finder det særlig urimeligt, at man nu vil videreføre denne afhængighed, således at den ikke blot gælder stipendier, men nu også gælder muligheden for at få billige statslån. Den urimelighed vil vi ikke medvirke til.

Jeg kan i øvrigt i den forbindelse henvise til, at det konservative folkeparti tidligere i folketingssamlingen har fremsat et beslutningsforslag, hvor vi ønskede at gøre det fordelagtigt at øge sin indkomst, og i den forbindelse har peget på, at man i en lang række tilfælde ved forøgelse af indkomsten måtte konstatere, at man mistede en række tilskudsmuligheder, bl.a. muligheden for, at ens børn kunne få uddannelsesstøtte. Derfor synes vi altså ikke, at det er en særlig rimelig måde, man har valgt at gøre det på. Det er baggrunden for de ændringsforslag, vi har stillet sammen med venstre. Herved letter man i hvert fald tilværelsen lidt for dem, der har det svært i forvejen. Jeg vil godt gøre hr. Hans Jørgen Jensen opmærksom på, at bedrestillet er man altså, hvis man har en socialindkomst på over 100.000 kr., og en meget stor del af den kan være formue og altså dermed bundet i et hus eller nogle produktionsmidler. Derfor synes vi ikke, der er tale om nogen social slagside.

Jeg synes, det var en interessant bemærkning, hr. Hans Jørgen Jensen havde til sidst, for den er i modstrid med det, vi fik at vide ved førstebehandlingen. Dér blev der nemlig sagt, at man ikke kunne sige noget som helst om, hvornår socialdemokratiet og regeringen tænkte sig at vende tilbage med anden etape af SU-reformen, men det glæder mig, at man nu mener, at man kan klare det allerede til næste år. Jeg håber, at man til den tid vil være lydhør over for de synspunkter, vi andre har.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Af betænkningen fremgår det klart, at der er et flertal for at bevilge flere penge til Statens Uddannelsesstøtte. Der er lidt forskellige meninger om, hvordan de penge skal bevilges. Venstre og konservative vil gerne have

[Marianne Bentsen-Pedersen]

dem i form af mindsket forældrefhængighed, vi er nogle andre, der gerne vil have dem i form af en lavere rentesats. De radikale vil gerne have, at vi tager spørgsmålet op næste år, og venstre og konservative vil gerne have deres ændringsforslag igennem nu.

Konkluderende kan man sige, at der altså er et flertal for flere bevillinger. Om det skal være nu eller til næste år, kan vi måske drøfte. Jeg synes i hvert fald, at vi skal have en mulighed for at drøfte, hvordan de bevillinger skal fordeles. Derfor vil jeg gerne have forslaget tilbage i udvalget inden tredjebehandling. Så kan vi tage en drøftelse af, om vi kan fordele pengene, om vi kan blive enige om en fordeling.

Når hr. Hans Jørgen Jensen siger, at vi næste år skal tage det op igen, fordi dette kun er første trin, så lyder det selvfølgelig meget positivt, men på baggrund af den meget positive holdning, socialdemokratiet havde forud for valget, bl.a. over for SU-reformen, må jeg sige, at tilliden til den begæring, som hr. Hans Jørgen Jensen kommer med, kan ligge på et meget lille sted. Vi havde alle – og især de studerende – forventet, at den SU-reform, der kom nu, så noget anderledes ud og gav nogle flere penge til de studerende end det, der foreligger. Derfor må jeg indrømme, at jeg ikke har ret megen tillid til, at der er ret mange kroner i det, hr. Hans Jørgen Jensen siger om dette.

Hvis vi kunne blive enige inden for det flertal, der nu er for en del større bevillinger – sådan som jeg forstår venstre og konservative – kunne vi måske allerede nu træffe en aftale om, hvordan pengene skal bevilges til næste år.

Ole Vig Jensen (RV):

Det radikale venstre kan ikke stemme for de af mindretallet stillede ændringsforslag, om end vi i princippet er enige i indholdet og synes, at det var ønskeligt, at vi kom videre ad den vej, som forslagsstillerne har foreslået. Vi er imidlertid opmærksomme på, at det ligger klart, at hvis vi skulle lave væsentlige ændringer i det forslag, der foreligger nu, så ville det ikke kunne nå at få virkning fra 1. august 1982, men først et år senere. Det finder vi ville være u hensigtsmæssigt, fordi der er en overordentlig stor risiko for, at den gruppe af unge, der er henvist til at

optage statsgaranterede banklån i et større omfang, kuldsejler under de nuværende vilkår. Derfor ønsker vi at støtte lovforslaget om; at vi for en dels vedkommende kan gå over til at tilbyde statslån til en lavere rente.

Men vi skal ikke lægge skjul på, at vi gerne allerede i folketingssamlingen 1982–83 ønsker lovgivningen taget op til revision med henblik på en yderligere forbedring og udbygning af uddannelsesstøtten. Vi mener, at der er behov for dels at gå videre ad den vej, som lovforslaget lægger op til, dels at forfølge det mål, som mindretallet har opstillet i deres ændringsforslag.

Jeg vil heller ikke lægge skjul på, at der ud over at være behov for at hjælpe den gruppe af uddannelsessøgende, som kommer under denne lov, er et tilsvarende behov for at forbedre elevstøtten for den gruppe af elever, der søger dem, vi traditionelt kalder de frie skoler, det vil sige højskoler, efterskoler og ungdomsskoler, landbrugsskoler og husboldningsskoler. Vi mener, at vi i den kommende folketingssamling på lige vis må se også på det område.

Det er klart, der vil være et finansieringsproblem, og det vil givetvis ikke være mindre, når vi når frem til næste folketingssamling, så vidt jeg kan se. Men jeg skal minde regeringen om, at vi jo fra radikal side adskillige gange – og vi gør det gerne i dag igen – har sagt, at der er behov for, at vi får foretaget en bedre koordinering af de midler, der stilles til rådighed for unge gennem støtte, gennem lån, sådan at unge, som er under uddannelse eller i beskæftigelse, i hvert fald i de første år har nogenlunde ensartede vilkår at leve under. Det er ikke tilfældet i dag, og jeg synes, at det er de uddannelsessøgende, der klart kommer i klemme, som forholdene er nu. Vi ved, det er en øm sag for regeringen, men det er en sag, vi er nødt til at tage op og få set nærmere på, og det vil være en opgave, det er værd at tage fat på snarest muligt.

Tinning (VS):

Vi er også principielt enige i indholdet af de ændringsforslag, som foreligger fra venstre og de konservative, men i modsætning til det radikale venstre stemmer vi for sådanne to ændringsforslag, som vi er principielt enige i. Jeg tror ikke på påstanden om, at man

[Tinning]

overhovedet ikke kan få reformen igennem, hvis man nu begynder at lave væsentlige ændringer. Jo – væsentlige og helt omfattende ændringer sikkert nok, men det, ændringsforslagene drejer sig om, er jo alene at sige, at der for de 18–22-årige ikke skal være binding til forældreindkomsten, når det drejer sig om stipendierne, og når det drejer sig om adgangen til de rentelette lån. Det tror vi faktisk ikke kan vælte mulighederne for at få denne reform ført ud i livet. Men jeg vil gerne høre, hvis undervisningsministeren kan fortælle, at det modsatte er tilfældet.

Vi har selvfølgelig også bemærket, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Hans Jørgen Jensen, stillede i udsigt, at der helt klart vil ske forbedringer på dette område i takt med de økonomiske muligheder herfor. Nu er det jo sådan, at vi igennem mange år har erfaret, hvad det betyder, når man skal lave forbedringer i takt med, at en socialdemokratisk regering kan finde de økonomiske muligheder herfor. Jeg tror ærligt talt ikke, der bliver tale om alverden. Jeg er selvfølgelig glad for, hvis vi slipper for forringelser af SU-ordningen i den næste samling, men har i øvrigt ikke større fidus til, at der skulle komme meget ud af det. Derfor støtter vi gerne den meget begrænsede forbedring, som ligger i ændringsforslagene fra venstre og de konservative. Vi har selv sammen med SF i øvrigt fremsat et meget mere omfattende SU-forslag – det skal jeg ikke komme nærmere ind på her – men det er klart, at det, som man også ved, indeholder et punkt om, at der bør være uafhængighed af forældreindtægten.

Vi vil gerne være med til at diskutere, om vi kan lave en eller anden aftale, eller hvad man nu skal kalde det, om enten forældre-uafhængighed eller en lavere rentesats inden tredjebehandlingen af disse sager. Der ligger ikke i vores tilslutning til ændringsforslaget fra venstre og de konservative nogen som helst åbning over for det, hr. Tørnæs var inde på, nemlig at så må vi prøve at finde pengene nogle andre steder inden for uddannelsesområdet. Der er efterhånden skåret så meget ned og har været det i mange år, at der faktisk stort set ikke er flere penge at hente der.

Der var selvfølgelig den mulighed, at man holdt op med sin tilskuds politik f.eks. i forhold til praktikpladserne, men det er som bekendt noget naivt.

Chr. Christensen (KrF):

Som bekendt har vi fra kristeligt folkepartis side selv fremsat forslag til ændring af loven om Statens Uddannelsesstøtte, og et af hovedelementerne i dette forslag var netop, at vi skulle have en studiestøtte, der var uafhængig af forældrenes økonomiske forhold. Jeg argumenterede dengang for, hvorfor vi mente det sådan, og i det ændringsforslag, der nu foreligger fra det konservative folkeparti og venstre, er der jo de samme takter; derfor kan vi stemme for dette ændringsforslag.

Skulle det gå sådan, at dette ændringsforslag ikke bliver vedtaget, vil vi bede om at få lovforslaget tilbage til udvalget med henblik på at stille ændringsforslag til tredje behandling.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg kan ikke gå ind for det ændringsforslag, der er stillet af venstre og de konservative, dels af de samme årsager som den socialdemokratiske ordfører nævnte i sit indlæg, dels fordi det ikke er gennemarbejdet ordentligt i forhold til det nuværende indtægtsgrænsekriterium, som vil give nogle helt utilsigtede forvridninger, hvis dette ændringsforslag skulle blive vedtaget.

Hr. Tørnæs mente, at det lovforslag, der foreligger her, er langtfra tilstrækkeligt. Det er jo ikke nogen ny oplysning; det vil hr. Tørnæs stort set kunne læse i den tale, hvormed jeg lagde forslaget frem på folketingets bord; jeg har aldrig foregivet, at dette skulle være tilstrækkeligt, endside at det skulle være den sidste forbedring af uddannelsesstøtten.

Problemet ved uddannelsesstøtten er, at vi har en række store problemer, som er meget kostbare, og derfor må vi tage fat på dem lidt efter lidt; vi kan ikke klare det hele på én gang.

Hr. Tørnæs gav udtryk for, at forslaget kunne finansieres ved de mange uddannelsesprojekter, der sættes op, og som venstre ikke finder er rigtige. Jeg ved ikke, hvad hr. Tørnæs mente, men jeg har prøvet at spekulere på det, siden hr. Tørnæs sagde det, og jeg kan erindre Panuminstituttet, som venstre efterhånden har brugt til at finansiere mange andre ting med, og måske arkitektskolen i Århus, som venstre også har været uenig i, men hvis det gælder ungdomsuddannelserne,

[Undervisningsministeren]

de gymnasiale uddannelser og de erhvervsfaglige uddannelser, kan jeg i hvert fald ikke umiddelbart huske andet, end at venstre har bakket op bag de forslag og aktstykker, der har været i finansudvalget i de år, jeg i hvert fald har siddet som undervisningsminister. Derfor forstår jeg ikke rigtig bemærkningen om, at det er dér, hr. Tørnæs ønsker at tage pengene.

Hr. Tørnæs sagde ligesom fru Eva Møller, at man hellere havde set forældrefhængigheden løst ved dette forslag. Det er jo et spørgsmål om prioritering, som jeg har været inde på i min fremsættelsestale. Der er en lang række problemer i uddannelsesstøtten, som fru Marianne Bentsen-Pedersen også nævnte nogle af. Der er spørgsmålet om renten, der er spørgsmålet om yderligere lån, der er spørgsmålet om forældrefhængigheden, der er spørgsmålet om forhøjelse af stipendier, og der er endelig det spørgsmål, som hr. Ole Vig Jensen nævned, og som ikke direkte vedrører SU, men hele elevstøtten til de øvrige kategorier af unge.

Jeg har altså, som jeg sagde før, ikke kunnet finde økonomisk dækning for at løse alle problemerne – vi kan se af bl. a. det forslag, der er blevet fremsat af VS, hvad det ville koste, hvis vi skulle løse alle problemerne på én gang – men har valgt at prioritere det, som jeg har oplevet igennem de sidste mange år var den største anstødssten for de uddannelsessøgende, nemlig at de var henvist til statsgaranterede banklån. Jeg har valgt at tage fat på at løse det problem og derved altså prioriteret spørgsmålet om forældrefhængigheden lavere uden dermed at sige, at det ikke også er et væsentligt problem.

Fru Marianne Bentsen-Pedersen sagde, at det var lidt trist med dette forslag, og at alle – inklusive SF, forstod jeg – havde forventet sig en større reform af uddannelsesstøtten. De forventninger kan jeg jo ikke bestride at fru Marianne Bentsen-Pedersen har, men de har ikke baggrund i udtalelser, der er kommet fra regeringen, for vi har hele tiden sagt, at dette her måtte gøres trinvis.

Fru Marianne Bentsen-Pedersen og hr. Ole Vig Jensen taler om yderligere forbedring og udbygning. Jeg kan i og for sig kun være enig i det, men må altså pege på den kendsgerning, at der også skal være økonomisk grundlag for det.

Hr. Tinning var meget skeptisk over for, om der overhovedet skete mere. Hr. Tinning sagde, at han ville være glad for i næste samling at undgå forringelser af studiestøtten. Nu ved jeg ikke, om folketingets forretningsorden tillader mig at sige det, men hvis den gør det, vil jeg sige, at jeg synes, det er noget vrøvl at sige. Der har ikke været tale om forringelse af studiestøtten siden dengang, man under venstregeringen i 1974 gik over fra statslån til statsgaranterede lån. Der har ikke været forbedringer i den størrelsesorden, man kunne ønske sig, men det, der er sket med studiestøtten, har været forbedringer. For ca. 2½ år siden anvendte vi ¼ mia kr., nu anvender vi omkring 700 mill. kr. på studiestøtten, og regeringen har erklæret også at ville gå videre ad denne vej.

Når hr. Tinning i sine sidste bemærkninger gav udtryk for, at han ikke mente, at man kunne finde pengene på uddannelsesområdet, kan jeg for så vidt erklære mig enig. Der er skåret meget kraftigt på de videgående uddannelser, og på det område, der hedder 16–19-åriges uddannelser, har vi fortsat behov for udbygning, hvis vi skal opfylde uddannelsesbehovet, så jeg mener ikke, der er penge at hente dér.

Men det fritager os ikke for at finde pengene et eller andet sted. Vi kan jo ikke bare bruge dem, vi skal også have fundet en finansieringsmulighed og det er måske nok det, der er det største problem her. Vi har jo endevendt den problemstilling nogle gange, også i forbindelse med uddannelsesstøttelovgivning, og det er ikke nok at gøre, som venstre her gør, nemlig at sige: vi vil gerne på en stunds bruge 315 mill. kr. ekstra. Man er altså også nødt til at tage stilling til, hvor man skaffer pengene fra.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Når jeg siger, at både jeg og de studerende har stillet større forventninger til den SU-reform, der er kommet, end der har været grundelse for, tror jeg ikke, at jeg har sagt, det var med baggrund i nogen regeringsudtalelser. Jeg har peget på, at vi i den valgkamp, vi var inde i i november 1981, rundt omkring på møder i landet hørte socialdemokrater give en meget skarp kritik af, hvad der skete i 1975, hvor de borgerlige indførte de statsgaranterede lån, og at man sagde til de stude-

[Marianne Bentsen-Pedersen]

rende rundt omkring, at man syntes, det var en meget dårlig ordning, og at socialdemokratiet arbejdede meget hårdt på at komme med en ny reform, som afskaffede den slags lån. Det var det, mine forvetninger var bygget på, og ikke på nogle regeringsudtalelser. Jeg tror, at mange har stillet meget højere forventninger – jeg tror såmænd også, at undervisningsministeren har gjort det – end den SU-reform, der foreligger nu.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 34 stemte for, 65 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 1 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.

(Lovforslag nr. L 95. Fremsat 5/2 82. Første behandling 17/2 82. Betænkning 19/5 82).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Lerke (S):

Socialdemokratiet kan ikke stemme for det af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag. Det er for os noget væsentligt, at vores sygehusvæsen får lov til at fungere som et sygehusvæsen, der frit står til rådighed for alle borgere. Derfor kan vi ikke acceptere private betalingshospitalet. De hører ikke hjemme i sygehuskommunernes system.

Vi ser gerne, at udlandsdanskernes problemer i forbindelse med sygehusbehandling bliver løst, men til trods for at flere partier ved første behandling gav udtryk for sympati for denne del af lovforslaget, har det været svært at få øje på denne sympati under udvalgsarbejdet.

Socialdemokratiet fastholder lovforslaget uændret.

Knud Lind (FP):

Inden for de tidsmæssige rammer i folketingets forretningsorden angivet på side 59 skal jeg tilkendegive mit partis meninger vedrørende de ændringsforslag, der er stillet.

Fremskridtspartiet vil indledningsvis beklage, at indenrigsministeren via sit lovforslag om udlandsdanskernes ret til sygehusbehandling her i landet forsøger at indføre et forbud mod private hospitaler i form af nogle uigennemsigtige bemyndigelsesparagraffer, hvis virkelige hensigt først kommer for en dag ved nærlæsning af bemærkningerne til lovforslaget. Lovforslaget burde efter mindretallets mening have været opdelt i to lovforslag.

Fremskridtspartiet mener, at ministerens lovforslag i de anførte paragraffer umuliggør patienternes mulighed for selv at vælge læge, behandlingstidspunkt og behandlingsform. Ministerens forbud mod frit behandlingsvalg er en indskrænkning af den personlige frihed. Fremskridtspartiet mener ligesom et flertal i den danske befolkning, at mennesker, som vil ofre noget særligt på hospitalsbehandling, skal have mulighed for at gøre det, såfremt de vil betale for, hvad det koster.

Demokratiet i vestlig forstand forudsætter også og indebærer et frit forbrugsvalg, hvilket i lovforslaget bliver undermineret af socialdemokratiets sygelige trang til millimeter-